

KVALITETSDEKLARATION

Lönestrukturstatistik, statlig sektor (SLS)

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Löner och arbetskostnader

Produktkod

AM0104

Referenstid

2018

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Lönestrukturstatistiken är en del av den officiella lönestatistiken och huvudsyftet är att årligen leverera en översiktlig och jämförbar statistik om lönestrukturen för hela arbetsmarknaden.

Statlig sektors lönestrukturstatistik ger en bild av löneläget i statlig sektor och visar också lönerna i förekommande yrken och yrkesgrupper.

Statistiken visar framför allt medel- och medianlöner för olika yrkesgrupper. Därutöver visas även antal anställda för respektive grupp.

1.1.2 Statistik användares informationsbehov

Syftet med undersökningen är att ge översiktlig och jämförbar statistik om lönestrukturen inom staten. Den ger en bild av löneläget och visar lönerna i förekommande yrken och yrkesgrupper.

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och annan jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, Medlingsinstitutet, Nationalräkenskaperna vid SCB, Statskontoret m.fl.

De krav som finns på lönestrukturstatistiken kommer främst från den allmäninformativa sidan, massmedia och allmänhet, företag och organisationer samt ekonomiska bedömare men i allt högre grad även från användare av jämställdhetsstatistik och från arbetsmarknadsforskningen. Arbetsmarknadens parter använder i första hand sin egen lönestatistik. I den officiella lönestatistiken kompletteras partsstatistiken för att man ska få en bild över hela arbetsmarknaden.

Det finns ett användarråd för arbetsmarknadsstatistik som SCB inrättat. Syftet med användarråden, är att skapa ett system med organiserade användarkontakter. De ämnesstatistiska användarråden ska behandla frågor rörande behov av ny statistik, utveckling och förändringar av befintlig statistik samt prioriteringar och omprioriteringar inför kommande budgetår. Representerade myndigheter och organisationer är Stockholms Universitet (SOFI), Umeå Universitet, Konjunkturinstitutet, Medlingsinstitutet, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Arbetsmarknadsdepartementet, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Riksbanken, Finansdepartementet, och Tillväxtanalys.

Den årsvisa lönestrukturstatistiken ligger också till grund för Medlingsinstitutets årliga rapport om löneskillnader mellan kvinnor och män.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är genomsnittlig månadslön, percentiler och antal anställda.

1.2.1 Objekt och population

Observationsobjekten är samma som målobjekten och intresseobjekten, det vill säga anställningar.

Intressepopulationen omfattar samtliga anställningar inom statlig förvaltning, anställningar vid institutioner hänförliga till statlig sektor samt anställningar vid socialförsäkringsfonder den 1 september 2017. Anställningar inom statliga aktiebolag ingår inte eftersom dessa räknas till privat sektor.

Målpopulationen är åldersavgränsad. De personer som ingår är individer som under mät månaden fyllt 18 men inte 67 år. Dessutom exkluderas anställningar som har en tjänstgöringsomfattning som är mindre än fem procent, som har en månadslön under 12 000 kr eller är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Värt att notera är att en person kan förekomma, och räknas, flera gånger om denne har flera tjänster. Således räknas antalet anställningar, inte antalet personer.

1.2.2 Variabler

De viktigaste målvariablerna är

- Månadslön
- Yrke
- Kön
- Tjänstgöringsomfattning
- Antal anställda

Månadslön avser anställningens sammanlagda grundlön plus rörliga lönetillägg samt förmåner. Övertidsersättning ingår inte. I det fall tjänstgöringsomfattningen inte avser heltid räknas grundlönen och de rörliga löne-tilläggen om till heltid.

Yrke klassificeras enligt Standard för yrkesklassificering 2012 (SSYK 2012) som ansluter nära till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-08.

Tjänstgöringsomfattning avser faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid för en individ under mät månaden.

Antal anställda utgörs av anställda inom statlig förvaltning, anställda vid institutioner hänförliga till statlig sektor samt anställda vid socialförsäkringsfonder

Observationsvariablerna är desamma som mål- och intressevariablerna.

1.2.3 Statistiska mått

Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre-* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellön beräknas som summan av individernas heltidslön dividerat med antalet individer. Med undre kvartil, median och övre kvartil avses den lön som 25 procent, 50 procent respektive 75 procent av anställningarna befinner sig under.

Antalsuppgifterna redovisas med *antal*.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupperna är:

- Län och kön
- Yrke och kön
- Yrke, ålder och kön
- Yrke, region och kön
- Utbildning och kön

De klassifikationer som använts är SUN2000 för utbildning, SSYK 2012 för yrke och NUTS 2 för region. Svensk utbildningsnomenklatur (SUN) är en standard för klassificering av enskilda utbildningar. Standard för svensk yrkesklassificering, SSYK, är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter. NUTS är den regionala indelning som används inom EU för statistikredovisning.

1.2.5 Referenstider

Huvuddelen av uppgifterna avser september 2017, som representerar hela året. Lön och lönetillägg för timanställningar samt lönetillägg för heltids- och deltidsanställningar baseras på arbetad tid under augusti månad. Grundlön för heltids- och deltidsanställningar baseras på överenskommen sysselsättning och lön för september.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Eftersom det är en totalundersökning och primärdata samlas in från myndigheternas löneregister, bedöms tillförlitligheten som god. Arbetsgivarverket (Agv) står för insamlingen och gör också den största delen av granskningen. De möjliga felkällor som, mer eller mindre, kan påverka denna undersöknings resultat är mät- och bearbetningsfel samt i viss mån bortfall och brister i täckningen. Tillförlitlighet bedöms dock som god då primärmaterialet hämtas från myndigheternas löneregister.

2.2 Osäkerhetskällor

Då undersökningen är en totalundersökning så är osäkerhetskällorna få. Dock har vi uppmärksammat ett fåtal systematiska fel i några lönesystem som myndigheterna använder. Löpande diskussioner pågår för att få lönesystemsleverantörerna att förbättra sina system med hänsyn till statistikinlämningen. Eftersom dessa felkällor anses vara små så har inga specifika studier gjorts för att mäta påverkan på resultatet.

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning, därför finns ingen urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Viss övertäckning kan förekomma avseende timanställda som slutat och ännu inte rensats ut ur lönesystemen.

Undertäckning utgörs av nyanställda personer som inte hunnits registreras i löneregistren. Inga studier om undertäckning i undersökningen är gjorda. Inga justeringar görs heller för undertäckningen i statistiken.

Osäkerheten p.g.a. täckningsfel bedöms som låg, andelen timanställningar totalt är endast ca 6% av populationen.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna samlas in av Arbetsgivarverket (Agv), vilka använder ett webbaserat inlämnings- och granskningsystem. Inför insamlingen får medlemmarna information och anvisningar om hur detta går till.

Inga större störningar har uppkommit under produktionen av lönestatistiken för september 2018 enligt information från (Agv).

Arbetsgivarverket framställer ett register och SCB hämtar en textfil med statistikuppgifter från detta via internet från arbetsgivarverkets FTP -server.

Mätfelet bedöms vara litet och någon justering för eventuella systematiska mätfel görs inte. Mättekniskt test av instruktioner och postbeskrivning har inte gjorts.

2.2.4 Bortfall

Bortfall utgörs av icke inrapporterade anställda på myndigheter.

Utöver dessa finns det några myndigheter, stiftelser och institutioner som inte har lönesystem som, eller av sekretesskäl, klarar av att leverera de efterfrågade statistikuppgifterna. Dessa uppskattas bestå av cirka 3 500 personer, vilket motsvarar cirka 1,5 procent. Bortfallet kompenseras inte på något sätt i bearbetningarna.

Inget känt partiellt bortfall förekommer i undersökningen.

Partiellt bortfall uppstod avseende yrkeskoder för militär personal. Ansvarig myndighet för denna personal har arbetat med revidering av befattningsklassificeringen för statistik (BESTA), som ligger till grund för bestämning av yrkeskoder enligt standards för svensk yrkesklassificering (SSYK12). Detta arbete var inte klart vid tiden för insamlingen varken för 2016 eller 2017. Det betyder att inga skattningar har gjorts för de enskilda yrkeskoderna för militär personal. År 2015 var antalet individer med dessa yrkeskoder 4 300 st. I totaler och redovisningsgrupper som inte innehåller yrke ingår däremot löneuppgifter för dessa individer i skattningarna.

2.2.5 Bearbetning

Inför publiceringen genomför SCB kontroller för att hitta fel som skulle kunna ha en snedvridande effekt på statistiken.

Erfarenhet från granskningen visar att inrapporterade löner för timanställda avseende individer med låg tjänsteomfattning löper risk att resultera i orimligt höga månadslöner vid uppräknig till heltid. Detta kan resultera i överskattning av medellöner i de redovisningsgrupper där dessa individer ingår. Misstänkta fel följs upp via kontakt med arbetsgivarverket för rättning. Den kvarstående osäkerheten för brister vid bearbetning bedöms vara försumbar på totalnivå.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Referensperioden, september 2018 (som representerar hela året), samlades in i oktober 2018 av Arbetsgivarverket. SCB redovisar statistiken i maj 2019. Tiden mellan referensperiodens slut och publicering är cirka 4-5 månader.

3.2 Frekvens

Uppgiftsinsamling och publicering sker årligen.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik och föregående års publicering skedde enligt plan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Undersökningen redovisas huvudsakligen i SCB:s Statistikdatabas som går att nå via SCB:s webbplats, www.scb.se. Tabeller och diagram över genomsnittlig månadslön för olika redovisningsgrupper presenteras också på SCB:s webbplats www.scb.se/AM0104. Den genomsnittliga månadslönen för dessa redovisningsgrupper går även att hämta från Statistikdatabasen. Uppgifterna ingår också i underlaget för lönestatistik avseende hela arbetsmarknaden som publiceras separat i den statistiska databasen under namnet Lönestrukturstatistik, hela ekonomin.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan på beställning göra specialbearbetningar av primärmaterialet. Forskare, utredare m.fl. kan eventuellt efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer och organisationsnummer lämnas dock aldrig ut av sekretesskäl. Både specialbearbetningar och framtagning av avidentifierat forskningsmaterial görs mot en avgift.

4.3 Presentation

I SCB:s Statistikdatabasen ligger materialet i tabellform och på undersökningens webbplats finns både tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken finns dokumenterad i *Statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns i *SCB:s mikrodataregister (MetaPlus)*. Dessa går att nå via SCB:s webbplats www.scb.se/AM0104.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

En ny yrkesklassificering, SSYK 2012 (Standard för svensk yrkesklassificering), infördes från och med 2014. Konsekvensen av detta blir att det inte går att beräkna löneförändringar mellan olika yrken från tidigare årgångar som har SSYK 96.

Innan 2014 har uppgifter om antal sysselsatta redovisats i denna undersökning. Två populationer definierades. En sysselsättningspopulation där samtliga anställda ingick förutom tjänstlediga och utlandsanställda, och en lönepopulation med utgångspunkt från sysselsättningspopulation men avgränsas vidare enligt 1.2.1 ovan. Från och med 2014 redovisas endast uppgifter från lönepopulationen.

Ytterligare förändringar från och med 2014 är att åldersavgränsningen i lönepopulationen utökades från 18-64 år till 18-66 år, samt att de statliga affärsverken ingår. Affärsverken har tidigare redovisats i privat sektor. Dessa förändringar gjorde att lönepopulationen ökade med 6 300 individer.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Förutom lönestrukturstatistik för statlig sektor (SLS) producerar även SCB lönestrukturstatistik över löner för primärkommunal, landstingskommunal och privat sektor. Offentlig sektors strukturlöneundersökningar är totalundersökningar och strukturlönestatistik för privat sektor är en urvalsundersökning. Privat sektor delar upp statistiken på arbetare och tjänstemän och redovisar månadslön för tjänstemän och timlön för arbetare.

I undersökningen Hela ekonomin görs en sammanställning av de fyra ovanstående separata strukturlöneundersökningarnas register till ett gemensamt register. Där är arbetarnas timlöner omräknade till månadslöner.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

SCB publicerar konjunkturlönestatistik månadsvis för statlig sektor med aggregerade uppgifter medan lönestrukturstatistiken är individbaserad. Begreppet genomsnittlig månadslön skiljer sig mellan undersökningarna. Istället för månadslönen i strukturstatistiken, bör grundlönen i samma undersökning användas vid jämförelser med konjunkturlönestatistiken.

Inom arbetsmarknadsområdet finns det flera undersökningar som mäter, antal anställda. Arbetskraftsundersökningarna (AKU) är en av dessa och publicerar statistik över sysselsättningen för hela arbetsmarknaden. Kortperiodisk sysselsättningsstatistik för hela arbetsmarknaden produceras kvartalsvis. Skillnader i antal anställda beror på olika populationsavgränsningar och olika mätmetoder.

Eftersom denna undersökning är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummernivå, går det bra att sammanvända med annan statistik med uppgifter på samma nivå.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Begreppet genomsnittlig månadslön skiljer sig mellan strukturlöneundersökningen och konjunkturlöneundersökningen. Månadslönen definieras som fast lön plus fasta tillägg i konjunkturlöneundersökningen medan månadslönen i strukturlönestatistiken även inkluderar rörliga tillägg och förmåner.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS-2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Ingen egen insamling av grunduppgifterna görs. Uppgiftsskyldighet föreligger enligt Svensk Författningssamling (§6, SFS 2001: 100).

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen reglering styr undersökningen, men flera av undersökningsvariablerna ingår i undersökningen Structure of Earnings Survey (SES). För denna senare undersökning finns en förordning, Rådets förordning (EG) nr 530/1999, av den 9 mars 1999, om strukturstatistik över löner och arbetskraftskostnader.

F Historik

För tjänstemän med statligt reglerad lön har sysselsättningsstatistik på riksnivå funnits hos SCB sedan 1954 och regional statistik på kommunnivå sedan 1966/67. Lönestatistik har funnits hos SCB sedan början av 1970-talet.

Från och med 2001 produceras denna statistik av SCB på uppdrag av Medlingsinstitutet (MI), som ansvarar för för den officiella lönestatistiken.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Medlingsinstitutet
Statistikproducent	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Löner och sysselsättning
E-post	lonestat@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)